

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem v právní věci

žalobce: **M. C.**
bytem X, X

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
se sídlem Křížová 25, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 23. 3. 2022, č.j. X, ve věci odnětí invalidního důchodu,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 23. 3. 2022, č.j. X **se zrušuje** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobci se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

O d ů v o d n ě n í :

- I. Vymezení věci

1. Žalobce brojil svou žalobou proti rozhodnutí žalované ze dne 23. 3. 2022, č.j. X, jímž byly zamítnuty jeho námitky proti prvostupňovému rozhodnutí žalované ze dne 11. 1. 2022, č.j. X (dále jen "prvostupňové rozhodnutí"), jímž byl žalobci podle ustanovení § 56 odst. 1 písm. a) a ustanovení § 39 odst. 1 zák. č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZDP“) odňat invalidní důchod.

II. Žaloba

2. Žalobce uvedl, že rozhodnutí žalované považuje za nesprávné. Rozhodnutí žalované je pak opřeno o závěr posudkového lékaře, dle kterého již žalobce není invalidní v I. stupni. Posudkový lékař však učinil závěr, aniž by podrobněji zkoumal jeho zdravotní stav a nevzal přitom ani v úvahu zhoršení jeho zdravotního stavu.

III. Vyjádření žalované

3. Žalovaná ve svém vyjádření především uvedla, že v posuzovaném případě byl lékařem žalované vypracován dne 17. 3. 2022 posudek, který splňuje požadavek úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, přičemž lékař jednoznačně vymezil rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Žalobce namítá posouzení svého zdravotního stavu, a tudíž žalovaná navrhuje přezkoumání jejího zdravotního stavu posouzením posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „PK MPSV“), která posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění.

IV. Jednání před soudem

4. Žalobce při jednání zejména uvedl, že mu PK MPSV dala za pravdu v tom, že mu měl invalidní důchod zůstat. Požádal o jeho zpětné doplacení a to, aby mu byl invalidní důchod vyplácen až do konce roku 2026.
5. Žalovaná při jednání především odkázala na vyjádření k žalobě a dále uvedla, že s ohledem na závěry posudku PK MPSV nechá rozhodnutí na úvaze soudu.
6. Soud provedl dokazování posudkem PK MPSV ze dne 29. 11. 2022. Žalobce ani žalovaná se k posudku nevyjádřili.

V. Posouzení věci krajským soudem

7. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
8. Právní úprava posuzování invalidity a podmínek nároku na invalidní důchod je obsažena v ustanovení § 39 ZDP, které ve znění platném a účinném po 31. 12. 2009 upravuje tři stupně invalidity. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně. Pokud se jedná o pokles pracovní schopnosti nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, a konečně

v případě poklesu nejméně o 70 % se jedná o invaliditu třetího stupně. Při určování poklesu pracovní schopnosti se mj. bere v úvahu, zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, zda se jedná o tzv. stabilizovaný zdravotní stav a zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován.

9. Správní rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Podle právní úpravy platné a účinné po 31. 12. 2009 platí, že zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění a pro účely odvolacího řízení správního (tzn. námitkového řízení) posuzuje ministerstvo práce a sociálních věcí, pokud napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku okresní správy sociálního zabezpečení; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu takového rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise MPSV soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá pak v tom, aby se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila. Jelikož žalovaná rozhoduje o nároku na invalidní důchod, příp. o změně tohoto nároku či jeho odnětí v dvouinstančním řízení, jsou zejména na její rozhodnutí v námitkovém řízení kladeny nároky na jasnost, srozumitelnost a úplnost odůvodnění (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2011, čj. 6 Ads 99/2011-43, přístupný na www.nssoud.cz).
10. Náležitosti posudku upravuje s účinností od 1. 1. 2010 v ustanovení § 7 vyhláška č. 359/2009 Sb. Posudek o invaliditě musí obsahovat mimo formálních náležitostí rovněž účel posouzení a datum posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, výčet rozhodujících podkladů o zdravotním stavu pojištěnce, z nichž orgán sociálního zabezpečení vycházel při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, skutková zjištění, ke kterým orgán sociálního zabezpečení dospěl při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, výsledek posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti se stanovením, zda se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, procentní míry poklesu pracovní schopnosti, stupně invalidity, dne vzniku invalidity, dne změny stupně invalidity nebo dne zániku invalidity, schopnosti využití zachované pracovní schopnosti podle § 5 u pojištěnce, jehož míra poklesu pracovní schopnosti činí nejméně 35 % a nejvíce 69 %, a zda je pojištěnec v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek. Obligatorní náležitostí posudku je rovněž odůvodnění výsledku posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti. Jde-li přitom alespoň o invaliditu I. či II. stupně (tedy pokles pracovní schopnosti v rozmezí nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 69 %), musí posudek obsahovat rovněž tzv. pracovní rekomandaci, tedy doporučení stran vhodného druhu práce, kterou je pojištěnec schopen při svém zdravotním postižení vykonávat (srov. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2012, čj. 4 Ads 19/2012-18, přístupný na www.nssoud.cz).
11. Krajský soud doplnil dokazování posudkem PK MPSV ze dne 29. 11. 2022. PK MPSV zasedala ve složení předsedy komise a odborného lékaře z oboru interní lékařství. Žalobce byl jednání komise přítomen. V **diagnostickém souhrnu** je uvedeno: *a) Stp. akutní pankreatitidě, chronická difuzní neobstrukční pankreatitida – sekundární DM na inzulínové*

terapii neuspokojivě kompenzovaný s polyneuropatií DKK, b) Hepatopatie, c) Polytopní VAS, d) HLP, e) GERD bez ezofagitidy, f) Lehká lézen. ulnaris oboustranně dle EMG, velni lehký syndrom karpálního tunelu, g) Polyneuropatie tenkých vláken DKK od r. 2019 bez postižení silných vláken. V **posudkovém hodnocení** PK MPSV je mj. uvedeno, že základním onemocněním je postižení endokrinní části pankreatu, tedy rozhodným onemocněním je diabetes mellitus. Uvedené onemocnění je závažné z důvodu, že onemocnění k současnosti není uspokojivě kompenzované, a to i přes léčbu inzulínem. Léčba inzulínem je pak používána pouze u závažnějších forem diabetu. Samotný výkon manuálního povolání se střídáním fyzické zátěže či s velkou fyzickou zátěží není vhodný pro dobrou kompenzaci diabetu, a to z důvodu kolísání hladiny glykémie, jenž v daném případě je částečně i v závislosti na výkonu fyzických aktivit. Za daného stavu PK MPSV hodnotí zdravotní stav jako závažnější, než jak bylo stanovené v posudcích, jenž invaliditu odnímají. PK MPSV stanovuje u diabetu horní rozmezí dané položky, tj. pokles pracovní schopnosti o 25%. Vzhledem k dalším postižením u manuálně pracující osoby považuje PK MPSV za důvodné navýšení o 10%, a to s odkazem na § 3 vyhl. č. 359/2009 Sb. Přiznání invalidity I. stupně považuje PK MPSV za stabilizované, pokud budou dodržena pracovní omezení, spočívající zejména v možnosti dodržovat režim diabetika včetně pravidelní stravy a omezení nadměrné fyzické zátěže. Nedodržení by mohlo vést ke zhoršení zdravotního stavu. Doba platnosti je časově omezena do 31. 12. 2026, neboť u uvedených stavů sekundárního diabetu může v dlouhodobém horizontu dojít ke zlepšení, což by ponížilo stanovenou míru poklesu pracovní schopnosti. V **posudkovém závěru** je pak mj. uvedeno, že se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav ve smyslu § 26 ZDP. Žalobce je invalidní dle § 39 odst. 2 písm. a) ZDP, přičemž se jedná o invaliditu I. stupně. Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost o 35%. Den vzniku invalidity je stanoven na 4. 9. 2020. Doba platnosti posudku je do 31. 12. 2026. Rozhodují příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole IV., položce 2 b, přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 25%. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 zvyšuje o 10%. Celková míra poklesu pracovní schopnosti činí 35%.

12. V posuzované věci soud vyhodnotil posudek PK MPSV ze dne 29. 11. 2022 jako posudek splňující všechny formální náležitosti ve smyslu § 7 vyhlášky č. 359/2009 Sb. Posudek byl vypracován PK MPSV zasedající v řádném složení za účasti lékaře s odborností interní lékařství. Žalobce se zasedání komise zúčastnil. Dle názoru soudu byl tedy komplexně zhodnocen jeho zdravotní stav, a to nejenom na základě lékařských zpráv, přičemž k objektivnímu posouzení zdravotního stavu PK MPSV provedla sama jeho zdravotní prohlídku a vyšetření.
13. Soud k věci dále uvádí, že u žalobce se jednalo o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, přičemž jeho rozhodující příčinou je diabetes mellitus. Jedná se o kapitolu IV (Poruchy endokrinní, výživy a přeměny látek), položku 2 (Diabetes mellitus) písm. b) (lehké funkční postižení, uspokojivě kompenzováno nebo občasné metabolické kolísání, případně incipientní diabetické komplikace) přílohy k vyhl. 359/2009 Sb., s mírou poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 15 – 25 %. PK MPSV pak pokles míry pracovní schopnosti hodnotila na horní hranici, tj. 25 %. PK MPSV pak postupem dle § 3 vyhl. č. 359/2009 Sb., s ohledem na ostatní zdravotní postižení popsané v diagnostickém souhrnu navýšila míru poklesu pracovní schopnosti o 10 % a celkově tak pokles pracovní schopnosti žalobce činí 35 %. V souhrnu tedy krajský soud shledal, že předložený posudek PK MPSV je po stránce obsahové úplný a přesvědčivý, a splňuje tak požadavky kladené judikaturou na to, aby mohl

být stěžejním důkazem o invaliditě žalobce. Dle PK MPSV pokles pracovní schopnosti žalobce činil 35 %, tj. žalobce dosáhl na invaliditu prvního stupně.

14. Jak plyne ze shora uvedeného, tak soud považuje posudkové hodnocení PK MPSV v Brně za úplné a přesvědčivé, neboť komplexně zhodnotilo zdravotní postižení žalobce. Krajský soud tak považuje skutkový stav doplněný předmětným posudkem PK MPSV za řádně zjištěný a úplný. Vzhledem k tomu pak bylo třeba dát žalobci za pravdu v jeho žalobních námitkách v tom směru, že provedeným dokazováním bylo zjištěno, že skutečně k datu vydání napadeného rozhodnutí ho bylo třeba považovat za invalidního v prvním stupni ve smyslu § 39 odst. 2 písm. c) ZDP, neboť pokles jeho pracovní schopnosti činil 35 %. Krajský soud tedy shledal, že napadené rozhodnutí, jímž bylo zamítnuty námitky proti prvostupňovému rozhodnutí žalované o odnětí invalidního důchodu, bylo vydáno na základě nedostatečně a nesprávně zjištěného skutkového stavu a zrušil ho tak výrokem I. tohoto rozsudku ve smyslu ustanovení § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s. a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.
15. V dalším řízení je žalovaná povinna vydat ve věci přiznání invalidního důchodu žalobce nové rozhodnutí o jeho námitkách ve smyslu § 88 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb., o provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů ve spojení s § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu. Žalovaná bude v dalším řízení o invalidním důchodu vázána skutkovým stavem zjištěným na základě provedeného dokazování v tomto soudním řízení (§ 78 odst. 6 s.ř.s.) a bude z něho vycházet při novém posouzení žádosti o přiznání invalidního důchodu žalobce. Soud jenom pro úplnost dodává, že do jeho pravomoci nespadá rozhodnutí o zpětném doplacení invalidního důchodu, čehož se žalobce při jednání domáhal. Je na žalobci, aby se v této věci obrátil na žalovanou.
16. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalovaná nebyla ve věci úspěšná, a tudíž právo na náhradu nákladů řízení nemá (výrok II). Žalobce měl sice ve věci úspěch, ale náhradu nákladů řízení nepožadoval, a tudíž ji soud ani nepřiznal (výrok III).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 18. ledna 2024

JUDr. Petr Polách v. r.
samosoudce

